क्षत्तः क्षुब्धार्णवनिभः किमेष सुमहास्वनः । सहसैवोत्थितो रङ्गे भिन्दन्निव नभस्तलं ।
॥ विदुर उवाच ॥ एष पार्थो महाराज फाल्गुनः पाण्डुनन्दनः । अवतीर्णः सकवचस्तथैष सुमहास्वनः ।
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ धन्योऽस्म्यऽनुगृहीतोऽस्मि रक्षितोऽस्मि महामते । पृथारणिसमुद्भूतैस्त्रिभिः पाण्डववह्निभिः ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तस्मिन् प्रमुदिते रङ्गे कथञ्चित्प्रत्युपस्थिते । दर्शयामास बीभत्सुराचार्य्यायास्त्रलाघवं ।
आग्नेयेनासृजदग्निं वारुणेनासृजत्पयः । वायव्येनासृजद्वायुं पार्ज्जन्येनासृजद्घनान् । ५२९५
भौमेन प्राविशद्भूमिं पार्व्वतेनाभवद्गिरिं । अन्तर्धानेन चास्त्रेण पुनरन्तर्हितोऽभवत् ।
क्षणात्प्रांशुः क्षणाद्ध्रस्वः क्षणाच्च रथधूर्गतः । क्षणेन रथमध्यस्थः क्षणेनावतरन्महीं ।
सुकुमारश्च सूक्ष्मश्च गुरुश्चापि गुरुप्रियः । सौष्ठवेनाभिसंक्षिप्तः सोऽविध्यद्विविधैः शरैः ।
भ्रमतश्च वराहस्य लौहस्य प्रमुखे समं । पञ्चबाणानसंसक्तान्संमुमोचैकबाणवत् ।
गव्ये विषाणकोषे च बले रज्ज्ववलम्बिनि । निचखान महावीर्य्यः शायकानेकविंशति । ५२७०
इत्येवमादिषु महत्खड्गे धनुषि चानघ । गदायां शस्त्रकुशलो मण्डलानि प्रदर्शयन् ।
ततः समाप्तभूयिष्ठे तस्मिन् कर्म्मणि भारत । मन्दीभूते समाजे च वादित्रस्य च निःस्वने ।
द्वारदेशात्समुद्भूतो माहात्म्यबलसूचकः । वज्रनिष्पेषसदृशः शुश्रुवे भुजनिःस्वनः ।
दीर्य्यन्ते किंनु गिरयः किंस्विद्भूमिर्विदीर्य्यते । किंस्विदापूर्य्यते व्योम जलधाराघनैर्घनैः ।
रङ्गस्थैवं मतिरभूत्क्षणेन वसुधाऽधिप । द्वारञ्चाभिमुखाः सर्व्वे बभूवुः प्रेक्षकास्तदा । ५२७५
पञ्चभिर्भ्रातृभिः पार्थैर्द्रौणिः परिवृतो बभौ । पञ्चतारेण संयुक्तः सावित्रेणेव चन्द्रमाः ।
अश्वत्थाम्ना च सहितं भ्रातॄणां शतमूर्जितं । दुर्य्योधनममित्रघ्नमुत्थितं पर्य्यवारयत् ।
स तैस्तदा भ्रातृभिरुद्यतायुधैर्गदाग्रपाणिः समवस्थितैर्वृतः । बभौ यथा दानवसंक्षये पुरा पुरन्दरो देवगणैः समावृतः ।
इत्यादिपर्व्वणि सम्भवपर्व्वण्यस्त्रदर्शने पञ्चत्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३५ ॥
वैशम्पायन उवाच । दत्तेऽवकाशे पुरुषैर्विस्मयोत्फुल्ललोचनः । विवेश रङ्गं विस्तीर्णं कर्णः परपुरञ्जयः ।
सहजं कवचं बिभ्रत्कुण्डलोद्द्योतिताननः । सधनुर्ब्बद्धनिस्त्रिंशः पादचारीव पर्व्वतः । ५२८०
कन्यागर्भः पृथुयशाः पृथायाः पृथुलोचनः । तीक्ष्णांशो भास्करस्याग्रः कर्णोऽरिगणसूदनः ।
सिंहर्षभगजेन्द्राणां बलवीर्य्यपराक्रमः । दीप्तिकान्तिद्युतिगणैः सूर्य्येन्दुज्वलनोपमः ।
प्रांशुः कनकतालाभः सिंहसंहननो युवा । असंख्येयगुणः श्रीमान्भास्करस्यात्मसम्भवः ।
स निरीक्ष्य महाबाहुः सर्व्वतो रङ्गमण्डलं । प्रणामं द्रोणकृपयोर्न्नात्यादृतमिवाऽकरोत् ।
स समाजजनः सर्व्वो निश्चलः स्थिरलोचनः । कोऽयमित्यागतक्षोभः कौतूहलपरोऽभवत् । ५२८५
सोऽब्रवीन्मेघगम्भीरस्वरेण वदतां वरः । भ्राता भ्रातरमज्ञातं सावित्रः पाकशासनिं ।
पार्थ यत्तेकृतं कर्म्म विशेषवदहन्ततः । करिष्ये पश्यतां नृणामात्मानं विस्मयंगमः ।
असमाप्ते ततस्तस्य वचने वदतांवर । यन्त्रोत्क्षिप्त इवोत्तस्थौ क्षिप्रं वै सर्व्वतो जनः ।
प्रीतिश्च मनुजव्याघ्र दुर्य्योधनमुपाविशत् । ह्रीश्च क्रोधश्च बीभत्सुं क्षणेनान्वाविवेश ह ।